



SYLLABUS (I ciklus studija)

Odsjek	ANGLISTIKA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Odabrane teme iz britanske historije i kulture				
Šifra/kod	FIL ANG 143	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5 ¹
Ciklus studija	I.	Semestar	2.	NPP 2019/2020	
				Studijska godina	2025/2026. 2026/2027. 2027/2028.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Preduvjet za polaganje ovog predmeta je položen predmet Uvod u britanske studije FIL ANG 141				
Jezik izvođenja nastave	Engleski				
Nastavnik/ca	Ime i prezime	doc. dr. Srebrenka Mačković			
	Kontakt podaci	Kabinet: 242 E-mail: srebrenka.mackovic@ff.unsa.ba	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik/ca	Ime i prezime	n/a			
	Kontakt podaci	n/a	Termin konsultacija	n/a	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja:1 sat; seminar:1sat; vježbe - 2 sata (2 grupe) ²				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>U okviru ovog predmeta studenti će pratiti razvoj ideja i vrijednosti koje su neodvojiv dio identiteta savremene Britanije unutar sljedećih odabranih tema: prosvjetiteljstvo i industrijska revolucija; borba za prava radnika u kontekstu industrijske i političke revolucije; razvoj ideja liberalizma te period tačerizma i ideje (neo)liberalizma; ženski glas kroz historiju i borba za prava žena početkom 20. vijeka; Britansko Carstvo i njegovo naslijeđe; izazovi multikulturalnosti i pitanje identiteta; BREXIT i politička situacija u Britaniji nakon izlaska iz EU; popularna kultura u drugoj polovini 20. vijeka i prvim dekadama 21. vijeka, te odabrani primjeri britanskog filma.</p> <p>Uvidom u različite izvore znanja o prošlosti i savremenim društveno-političkim i kulturnim zbivanjima poput izvornih historijskih dokumenata, interpretacija savremenih historičara, dokumentarnih i igranih filmova, novinskih članaka te poezije i proze, studenti će promišljati sličnosti i razlike između prikaza prošlosti i sadašnjosti unutar svake od odabranih tema.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je upoznati studente sa najbitnijim dešavanjima na Britanskim otocima u posljednja tri stoljeća, prateći razvoj događaja, sazrijevanje ideja i doprinos ključnih pojedinaca unutar svake od (odabranih) tema.				

¹ Za studente dvopredmetnog studija Engleski jezik i književnost i Druga studijska grupa/ Druga studijska grupa i Engleski jezik i književnost broj ECTS bodova iznosi 2.

² Za studente dvopredmetnog studija Engleski jezik i književnost i Druga studijska grupa/ Druga studijska grupa i Engleski jezik i književnost broj i oblik sati iznosi 1P + 1V.

	<p>Smatra se da studenti, nakon odslušanog predmeta Uvod u britanske studije, već posjeduju temeljna saznanja o ključnim događajima u britanskoj historiji, pa se očekuje da će uvidom u kretanja i tenzije unutar odabranih tema steći dublje i potpunije znanje o historiji, društvu i kulturi, a samim tim i znanje o različitim uticajima koji su oblikovali današnju Britaniju.</p> <p>Jedan od ciljeva ovog kolegija je i da promoviše važnost borbe protiv predrasuda i stereotipa, što podrazumijeva kontinuirano propitivanje pogleda na svijet koji se zasniva na konceptu „mi i oni“. To će se postići kroz kritičko sagledavanje različitih problematika iz britanske historije i kulture, ali i kroz kontekstualiziranje podučavanja unutar relevantnih društvenih, političkih i kulturnih pitanja koja djeluju na studente „van učionice“.</p>
SDG (cilj održivog razvoja)	SDG 4 – Kvalitetno obrazovanje
Ishodi učenja	<p>Nakon uspješno okončanog kolegija studentice i studenti će:</p> <p>Znanje:</p> <p>1) Razumjeti i objasniti osnovne ideje, trendove i prijepore unutar odabranih tema iz britanske historije i kulture.</p> <p>Vještine:</p> <p>1) Primijeniti stečeno znanje prilikom analize razvojnog puta odabranih ideja kroz historiju, jasno razlikujući uzroke i posljedice relevantnih događaja.</p> <p>2) Samostalno istražiti, analizirati i izložiti odabranu temu u formi prezentacije.</p> <p>3) Primijeniti stečena znanja prilikom gledanja filmova/ praćenja štampe/slušanja muzike/čitanja književnosti koja se bavi britanskim temama, odnosno pripada britanskom kontekstu i problematizira njegove specifičnosti.</p> <p>Kompetencije:</p> <p>1) Razviti svijest o postojanju različitih interpretacija historije i važnosti proučavanja historijskih narativa marginaliziranih grupa poput imigranata, žena, pripadnika radničke klase i drugih čija iskustva razvijaju empatiju studenata i otvorenost prema drugom i drugačijem.</p> <p>2) Povezati spoznaje o različitim temama i pitanjima, formulisati vlastiti kritički stav o pojedinim aspektima britanske historije i kulture i jasno ga argumentovati, čime se ujedno poboljšavaju i komunikacijske vještine studenta.</p>

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica – PREDAVANJA i SEMINARI
Datum	
1.	Uvod u kolegij
2.	Kako je industrijska revolucija transformisala Veliku Britaniju Ideje prosvjetiteljstva kao temelj promjena
3.	Mračna strana industrijske revolucije i borba za prava radnika
	*Seminar: “Women Miners in the English Coal Pits” in Great Britain, Parliamentary Papers, 1842

4.	<p style="text-align: center;">Razvoj ideja liberalizma</p> <p style="text-align: center;">Ian Adams, <i>Ideology and Politics in Britain Today</i>, poglavlje 4 "Whigs and Liberals" (pp. 35-43)</p> <p style="text-align: center;">Neoliberalni kapitalizam i Margaret Thatcher</p> <p style="text-align: center;">Ian Adams, <i>Ideology and Politics in Britain Today</i>, poglavlje 7 "Thatcherite conservatism" (pp. 84-95)</p>
5.	<p style="text-align: center;">Socijalna politika i država blagostanja</p> <p style="text-align: center;">The Beveridge Report and the foundations of the Welfare State (https://webarchive.nationalarchives.gov.uk/ukgwa/20250613142300/https://blog.nationalarchives.gov.uk/beveridge-report-foundations-welfare-state/)</p> <p style="text-align: center;">David McDowall, <i>An Illustrated History of Britain</i>, poglavlje 23 (dio vezan za Welfare State)</p> <p style="text-align: center;">*Seminar: Labour party Manifesto 1945</p>
6.	<p style="text-align: center;">Velika glad u Irskoj i borba za nezavisnost</p> <p style="text-align: center;">*Seminar: Stephen J. Campbell, <i>The Great Irish Famine</i></p>
7.	<p style="text-align: center;">Borba žena za politička prava u 20. vijeku – sufražetkinje</p> <p style="text-align: center;"><i>The Campaign For Women's Suffrage: An Introduction</i> (https://www.bl.uk/votes-for-women/articles/women-quite-unknown-working-class-women-in-the-suffrage-movement)</p> <p style="text-align: center;"><i>Millicent Fawcett: Suffragist, Not Suffragette</i> (https://www.londonmuseum.org.uk/collections/london-stories/millicent-fawcett-suffragist-not-suffragette/)</p> <p style="text-align: center;"><i>Why the work of Millicent Garrett Fawcett still matters</i> (https://uclpress.co.uk/why-the-writings-of-millicent-garrett-fawcett-still-matters/)</p>
8.	<p style="text-align: center;">Polusestrialna provjera znanja studenata</p>
9.	<p style="text-align: center;">Britansko Carstvo i njegovo naslijeđe</p> <p style="text-align: center;">David McDowall, <i>An Illustrated History of Britain</i>, poglavlja 11, 19, 20 (dijelovi vezani za Britansko Carstvo)</p> <p style="text-align: center;">*Seminar: Ashley Jackson, <i>The British Empire: A Very Short Introduction</i> (odabrani dijelovi)</p>
10.	<p style="text-align: center;">Britansko Carstvo i njegovo naslijeđe</p> <p style="text-align: center;">David McDowall, <i>An Illustrated History of Britain</i>, poglavlje 23</p> <p style="text-align: center;">*Seminar: Ashley Jackson, <i>The British Empire: A Very Short Introduction</i> (odabrani dijelovi)</p>
11.	<p style="text-align: center;">Pitanje identiteta u multikulturalnoj Britaniji</p> <p style="text-align: center;">*Seminar: <i>The resilience of multiculturalism</i> (https://blogs.lse.ac.uk/politicsandpolicy/the-resilience-of-multiculturalism/)</p> <p style="text-align: center;"><i>I thought I was growing up in a racially tolerant Britain. I now realise I was wrong</i> (https://www.theguardian.com/commentisfree/2025/sep/07/racially-tolerant-britain-wrong-racism-far-right)</p>
12.	<p style="text-align: center;">Stereotipi i predrasude u odnosu prema drugom i drugačijem</p> <p style="text-align: center;">*Seminar: Chimamanda Adichie, "The Danger of a Single Story" Warsan Shire - "Home"</p>
13.	<p style="text-align: center;">BREXIT i politička situacija u Britaniji nakon izlaska iz EU</p> <p style="text-align: center;">Brexit: Your simple guide to the UK leaving the EU https://www.bbc.com/news/uk-46318565</p>

	https://www.euronews.com/my-europe/2021/06/23/brexit-draft-deal-first-of-many-hurdles-to-a-smooth-exit Seminar: Britanija poslije Brexita *United, fragmented (<i>The Week</i> , 8 February 2020) https://www.theweek.in/theweek/more/2020/02/07/united-fragmented.html
14.	Britanski film - primjer dva različita pristupa: “realist tradition” vs. “heritage drama” * <i>Secrets & Lies</i> (režija Mike Leigh, 1995) <i>Elizabeth</i> (režija Shekhar Kapur, 1998) Seminar: diskusija o filmovima
15.	Zaključna razmatranja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

(*) STUDENTI SU OBAVEZNI PROČITATI TEKSTOVE/POGLEDATI FILMOVE KAO PRIPREMU ZA SATE SEMINARA

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica - VJEŽBE
Datum	
1.	Uvod u kolegij
2.	Kako je industrijska revolucija transformisala Veliku Britaniju Dokumentarni film Jeremy Blacka “Why the Industrial Revolution Happened Here”
3.	Mračna strana industrijske revolucije <i>Slavery, coerced labour, and the development of industrial capitalism in Britain</i> (https://www.historyworkshop.org.uk/slavery/slavery-coerced-labour-and-the-development-of-industrial-capitalism-in-britain/) William Blake, “The Chimney Sweeper” (https://www.poetryfoundation.org/poems/43654/the-chimney-sweeper-when-my-mother-died-i-was-very-young) Elizabeth Barrett Browning, “The Cry of the Children” (https://www.poetryfoundation.org/poems/43725/the-cry-of-the-children)
4.	Neoliberalni kapitalizam i Margaret Thatcher Conservative Manifesto 1979
5.	Tony Blair & “The Third Way” Labour Manifesto 1997

6.	Podjele u Irskoj i borba za nezavisnost Dokumentarni film <i>How Ireland Became Bitterly Divided Irish War of Independence</i> (https://www.youtube.com/watch?v=vV8rQbeAdLg)
7.	Emancipacija žena nakon Drugog svjetskog rata Catterall & Obelkevich, <i>Understanding Post-War British Society</i> ; Chapter 5, "Women in Britain Since 1945", pp. 58-69.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Nastanak i uspon Britanskog Carstva - Kolonijalni diskurs Walter Raleigh, <i>The Discovery of the Large, Rich and Beautiful Empire of Guiana</i> H.W. Wyatt, <i>The Ethics of Empire</i>
10.	Nastanak i uspon Britanskog Carstva Sunil Khilnani, "The British Empire Was Much Worse Than You Realize" (https://www.newyorker.com/magazine/2022/04/04/the-british-empire-was-much-worse-than-you-realize-caroline-elkinss-legacy-of-violence)
11.	Multikulturalna Britanija John Tyndall, <i>The Meaning of Britishness</i> Kako se Britanija borila sa rasnom diskriminacijom The Bristol Bus Boycott Battle of Cable Street
12.	Promišljanje identiteta Hanif Kureishi, "My Son the Fanatic"
13.	Izazovi Brexita "Views from Oxford" http://www.ox.ac.uk/news-and-events/oxford-and-brexit/brexit-analysis/views-from-oxford Ellie Mae O'Hagan , 25 June 2016, <i>The Independent</i> "Wales voted for Brexit because it has been ignored by Westminster for too long" (https://www.independent.co.uk/voices/brexit-wales-eu-referendum-vote-leave-uk-ignored-by-westminster-a7102551.html)
14.	Popularna kultura u drugoj polovini 20. vijeka i prvim dekadama 21. vijeka David Christopher, <i>British Culture</i> , poglavlje 7 ("Popular Music and Fashion") Seminar: diskusija i grupni rad
15.	Zaključna razmatranja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Predavanja i seminari koji uključuju prikaze problematike navedene u silabusu putem power-point prezentacija i dokumentarnih/igranih filmova, te rasprave o odgledanim isječcima iz filmova i temama obuhvaćenim predavanjem.</p> <p>Vježbe na kojima se analiziraju tekstovi navedeni u silabusu, a koji su direktno vezani za tematske cjeline obrađene na predavanjima i seminarima, te na taj način studentima daju uvid u praktične primjere historijskih dokumenata, filmova, novinskih članaka te književnih tekstova koji iz različitih uglova prikazuju britansku historiju, društvo i kulturu.</p>																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="479 558 1451 814"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivno učešće u diskusijama na časovima vježbi i seminara</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni semestralni ispit</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>Polusemestralni ispit je pismena provjera znanja koja se u pravilu polaže u 8. sedmici nastave. <u>Studenti koji ne polože polusemestralni ispit ili ostvare mali broj bodova imat će mogućnost ponovo polagati ovaj ispit u popravnom/julskom i septembarskom ispitnom roku.</u></p> <p>Aktivno učešće u diskusijama na časovima vježbi i seminara podrazumijeva da studenti unaprijed pročitaju zadate tekstove ili pogledaju film, te da na času aktivno učestvuju u diskusijama i pokažu poznavanje teksta i njegove problematike. <u>Student je obavezan postići minimalno 16,5 bodova (55% od maksimalnog broja bodova za ovaj segment) da bi položio ovaj dio ispita i da bi mu se mogla izvesti zaključna ocjena. Ukoliko u toku nastave student ne ostvari pozitivnu ocjenu iz ovog segmenta, obavezan je na kraju semestra polagati popravni ispit iz gradiva obrađenog na časovima vježbi.</u></p> <p>Završni semestralni ispit je pismena provjera znanja koja se polaže u 17./18. sedmici nastave i <u>student je obavezan postići minimalno 19,25 bodova (55%) da bi položio ovu komponentu ispita i da bi mu se mogla izvesti zaključna ocjena.</u></p> <p>Napomena:</p> <p><u>Vanredni studenti su, kao i redovni, obavezni osvojiti barem minimalan broj bodova iz završnog ispita kao i iz aktivnog učešća na časovima vježbi koje se organizuju radnim subotama (termini dostupni u Akademskom kalendaru na web stranici Fakulteta), ili u toku redovne nastave ukoliko su je u mogućnosti pohađati. Zbog malog broja radnih subota, vanredni studenti su se obavezni samostalno unaprijed pripremati za zadane tekstove, u skladu sa uputama predmetne nastavnice.</u></p> <p><u>Na samom početku semestra, vanredni studenti se trebaju javiti mailom predmetnoj nastavnici kako bi dobili detaljne upute o svojim obavezama i načinu rada radnim subotama.</u></p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni ispit	35	35%	2.	Aktivno učešće u diskusijama na časovima vježbi i seminara	30	30%	3.	Završni semestralni ispit	35	35%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Polusemestralni ispit	35	35%																		
2.	Aktivno učešće u diskusijama na časovima vježbi i seminara	30	30%																		
3.	Završni semestralni ispit	35	35%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p>Obavezna:</p> <p>McDowall, D. (2000). <i>An Illustrated History of Britain</i>. Harlow, Essex: Longman (odabrana poglavlja)</p> <p>Svi odabrani tekstovi i video materijali navedeni u silabusu.</p> <p>Napomena: Svi materijali navedeni u silabusu bit će dostupni na platformi BISER.</p>
Napomene	Posljednja promjena: septembar 2025.

Stacionirani